یادداشت روز

نتیجه مذاکرات شنبه؛ یک هیچ به نفع ما

۱- « مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا »، برخلاف کف و سوت غربگرایان و ذوق‌زدگی مدعیان اصلاحات، اتفاق تازه‌ای نیست، بلکه پیش از این هم بارها اتفاق افتاده است. به عنوان نمونه در آوریل (اردیبهشت)۲۰۲۱ با «رابرت مالی»، در اگوست (شهریور) ۲۰۲۲ بار دیگر با رابرت مالی. موضوع هر دو مذاکره غیرمستقیم با رابرت مالی، برنامه هسته‌ای بوده است. در اگوست ۲۰۲۳ با «مک گورک» درباره آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران و در می(خرداد) ۲۰۲۴ با «آبرام پیلی» و... گفتنی است که مذاکرات یاد شده به علت باج‌خواهی آمریکا و تاکید ایران بر تحقق شرایط خود، به نتیجه نرسیده بود.

۲- در جریان مذاکرات غیرمستقیم یاد شده نیز نظر حضرت آقا مانند امروز بر غیر قابل اعتماد بودن آمریکا بود، و اگرچه تلاش برای لغو تحریم‌ها را ضروری می‌دانستند ولی تاکید داشتند که لغو تحریم‌ها بر عهده آمریکاست و به آن تن نمی‌دهد و بر تلاش برای خنثی کردن تحریم‌ها تاکید می‌ورزیدند. ایشان در تیرماه ۱۴۰۳ و در دیدار رئیس و نمایندگان مجلس دوازدهم، می‌فرمایند؛ «ما می‌توانیم تحریم‌ها را با ابزارهای شرافتمندانه برطرف و بالاتر از آن، خنثی کنیم همچنان‌که بارها گفته‌ایم برداشتن تحریم‌ها دست ما نیست و باید برای رفع آنها تدبیر اندیشید اما خنثی‌سازی تحریم دست ما است و راه‌های خوبی هم برای آن وجود دارد که مسئولین دولتی برخی از آن راه‌ها را رفتند و آثار خوبی هم داشت که در این زمینه مجلس هم می‌تواند نقش‌آفرینی کند».

۳- آمریکا به خوبی می‌داند که ایران درپی تولید سلاح هسته‌ای نیست (نمی‌خواهد نه آن که نتواند) و جلوگیری از تولید سلاح هسته‌ای توسط ایران فقط بهانه‌ای برای تحریم‌هاست و نه، علت آن. «جورج فریدمن» مدیرکل «آژانس اطلاعات و مراقبت راهبردی آمریکا» است او مشاور ارتش و دولت آمریکا در حوزه دفاع و امنیت ملی بود و مدت بیست سال نیز در کالج «دیکینسون» آمریکا علوم سیاسی تدریس می‌کرد. فریدمن در پاسخ به خبرنگار روزنامه آمریکایی «یو.اس.ای.تودی» که از وی درباره تنش هسته‌ای میان ایران و آمریکا سؤال کرده بود، می‌گوید؛ مشکل آمریکا با ایران مسئله هسته‌ای این کشور نیست، مسئله آن است که ایران نشان داده است نه فقط بدون رابطه با آمریکا، بلکه در حال تخاصم و دشمنی با آمریکا می‌توان بزرگ‌ترین قدرت نظامی و تکنولوژیک منطقه بود. این برای آمریکا الگوی قابل قبولی نیست! و بهار عربی را در پی داشته است. فریدمن این نکته را در کتاب «دهه آینده» نیز آورده است. (انتشار سال ۲۰۱۲).

۴- اسناد و شواهد فراوانی حکایت از آن دارند که آمریکا از کارآمدی حربه تحریم ناامید شده است و مذاکره را به عنوان اهرمی برای باج‌خواهی برگزیده است. بخوانید!

دی ماه سال گذشته «ریچارد نفیو» که به معمار تحریم‌ها علیه ایران شهرت دارد، طی یادداشتی در نشریه آمریکایی «فارن افرز» از کارآمدی تحریم‌ها علیه ایران ابراز ناامیدی کرده و درباره حمله احتمالی به ایران نیز نوشته بود: «پیامدهای حمله نظامی به ایران بسیار سنگین است و در آن، احتمال شکست و تضعیف اعتبار آمریکا وجود دارد. حمله به تاسیسات هسته‌ای ایران نیز بی‌اثر است، چرا که دانش هسته‌ای ایران بومی است و نه وارداتی». ریچارد نفیو تاکید می‌کند که «مذاکره، تنها راه برای مقابله و مهار ایران است» (مهار ایران و نه حل مشکلات! آنگونه که مدعیان اصلاحات بیان می‌کنند).

۵- روز ۱۱ مهر ماه ۱۴۰۱، رهبر معظم انقلاب در مراسم مشترک دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه‌های افسری نیروهای مسلح درباره انگیزه دشمنان از فتنه‌انگیزی (پائیز ۱۴۰۱)می‌فرمایند:«آنچه بنده احساس می‌کنم، انگیزه آنها این است که احساس می‌کنند کشور در حال پیشرفت به سمت قدرت همه‌جانبه است و این را نمی‌توانند تحمّل کنند، این را احساس می‌کنند، می‌بینند. می‌بینند که بحمدالله بعضی از گره‌های قدیمی در حال گشوده شدن است. البتّه کشور خیلی مشکل دارد، بر بعضی از این مشکلات سال‌ها گذشته، [امّا] حرکت جدّی‌ای وجود دارد برای برطرف کردن این مشکلات، برای گشودن این گره‌ها. حرکت به سمت پیشرفت را می‌بینند که شتاب گرفته در کشور، این واقعیّتی است. در همه بخش‌ها یک حرکت شتابنده‌ای را انسان مشاهده می‌کند، احساس می‌کند، این را آنها هم احساس می‌کنند. آنها نمی‌خواهند این اتّفاق بیفتد. می‌بینند که کارخانه‌های نیمه‌تعطیل به کار افتاده، می‌بینند که دانش‌بنیان‌ها فعّال شده‌اند، می‌بینند که تولیدات پیشرفته در بعضی از بخش‌ها روزبه‌روز خود را دارد نشان می‌دهد، می‌بینند که کارهایی دارد انجام می‌گیرد که می‌تواند تهاجم تحریم را -که تنها اسلحه دشمن فعلاً تحریم است- خنثی کند، این را مشاهده می‌کنند. برای اینکه این حرکت را متوقّف کنند، نشسته‌اند برنامه‌ریزی کرده‌اند».

۶- با توجه به نکته فوق که اسناد و نمونه و اعترافات فراوان دیگری هم از درستی آن حکایت می‌کند، آمریکا از تحریم‌ها به عنوان اهرم فشار بر ایران اسلامی استفاده می‌کند و از آنجا که دشمنی آمریکا با ایران از ماهیت طرفین درگیر ریشه می‌گیرد و تمام‌نشدنی است، هرگز از اهرم تحریم دست بر نمی‌دارد. بنابراین اگر موضوع مذاکرات غیرمستقیم روز شنبه، با آمریکا، برنامه هسته‌ای ایران است -که هست- و پیش‌شرط ما لغو تحریم‌هاست -که چنین است- از هم اکنون می‌توان پیش‌بینی کرد که مذاکرات شنبه مانند مذاکرت غیر مستقیم قبلی، بی‌نتیجه می‌ماند.

و اما، بهره آمریکا از این مذاکره غیرمستقیم، ناکامی در تحمیل آرزوهای باج‌خواهانه خود است و آنچه برای ایران اسلامی می‌ماند، تجربه دیگری از اعلام غیرقابل اعتماد بودن آمریکا به افکار عمومی جهانیان است. از این روی از هم‌اکنون می‌توان نتیجه مذاکرات غیرمستقیم شنبه با آمریکا را «یک، هیچ به نفع ایران اسلامی رقم زد».

حسین شریعتمداری

توصیه کیهان به تیم مذاکره‌کننده کشورمان

ایران طلبکار است بدون لغو تحریم‌ها، هیچ توافقی نکنید

سرویس سیاسی-

در شرایطی که آمریکا با افزایش تحریم‌های جدید علیه کشورمان، نشان داده همچنان به سیاست فشار و زیاده‌خواهی اعتیاد دارد، دور تازه‌ای از مذاکرات در عمان آغاز خواهد شد. تجربه برجام و عهدشکنی‌های مکرر طرف آمریکایی اثبات کرده که توافق بدون لغو کامل تحریم‌ها و تضمین‌های عملی، نه تنها بی‌فایده بلکه خطرناک و خسارت‌بار است. ایران، امروز نه در موضع متهم بلکه در جایگاه طلبکار ایستاده و کوچک‌ترین عقب‌نشینی در برابر زیاده‌خواهی آمریکا، خیانت به منافع ملت خواهد بود.

از امروز مذاکرات غیرمستقیم میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا با میانجی‌گری عمان آغاز خواهد شد. این دور از مذاکرات در حالی کلید می‌خورد که طرف آمریکایی نه تنها هیچ‌گونه اراده‌ای برای کاهش تنش‌ها از خود نشان نداده بلکه طی روزهای اخیر با اعمال موجی جدید از تحریم‌ها علیه ایران، تلاش کرده است با سیاست فشار حداکثری چانه‌زنی خود را در میز مذاکرات افزایش دهد.

تحریم‌های تازه پیام آمریکا پیش از مذاکره

در حالی که دولتمردان آمریکایی مدعی دیپلماسی و مذاکره با کشورمان هستند درست در همین زمان شدیدترین لفاظی‌ها را در قبال ایران به کار می‌برند، ترامپ در روزهای اخیر علاوه‌بر تهدید کشورمان به بمباران در صورت عدم توافق از همراهی رژیم صهیونیستی در هدایت حمله مشترک علیه ایران سخن به میان می‌آورد.

وی در همین زمینه با گزافه‌گویی اظهار داشت: اگر نیاز به ارتش باشد، از ارتش استفاده خواهیم کرد و اسرائیل طبیعتا نقش بسیار مهمی خواهد داشت و آن‌ها رهبری را بر عهده خواهند گرفت.

در ادامه همین سیاست دوگانه و مخرب آمریکا نسبت به دیپلماسی پیش رو، بر اساس بیانیه رسمی وزارت خزانه‌داری آمریکا، تحریم‌هایی جدید علیه سازمان انرژی اتمی ایران و همچنین شرکت فناوری سانتریفیوژسازی ایران اعمال شد. این اقدامات در حالی صورت گرفته که تنها چند روز پیش از آغاز مذاکرات، وزارت خارجه ایالات متحده نیز در اقدامی هم‌سو، از تحریم یک پایانه نفتی در چین که چندین مرتبه نفت ایران را دریافت کرده بود، خبر داد. افزون بر آن، چهار شرکت مدیریتی که مسئولیت اداره کشتی‌های حامل نفت ایران را برعهده داشتند نیز به فهرست تحریم‌ها افزوده شدند.

این تحرکات به‌روشنی نشان می‌دهد که آمریکا و متحدانش در اروپا، در آستانه مذاکرات، نه‌تنها تمایلی به بهبود فضای گفت‌وگو ندارند بلکه از هر اقدام غیرسازنده و تخریبی برای امتیازگیری بیشتر نیز دریغ نمی‌ورزند. این روش شناخته‌شده، پیش‌تر نیز در روند مذاکرات برجام تجربه شده بود؛ جایی که طرف غربی با سیاست چماق و هویج تلاش می‌کرد با ایجاد فشار روانی بر هیئت مذاکره‌کننده ایرانی، خواسته‌های یکجانبه خود را به‌پیش ببرد.

تجربه تلخ برجام تکرار اشتباه ممنوع!

واقعیت این است که تجربه تلخ برجام، درس عبرت بزرگی برای سیاست‌گذاران و مذاکره‌کنندگان کشور ماست. در جریان برجام، دولت روحانی با خوش‌بینی کامل وارد میدان شد و ضمن پذیرش محدودیت‌های گسترده بر فعالیت‌های هسته‌ای خود، بخش مهمی از زیرساخت‌های راهبردی و علمی‌اش را محدود یا متوقف کرد. در مقابل، طرف آمریکایی نه‌تنها به تعهدات خود پایبند نماند، بلکه با روی کار آمدن دولت ترامپ، به‌صورت یکجانبه و بدون کم‌ترین هزینه، از توافق خارج شد.

اکنون و در آستانه مذاکرات جدید، یادآوری این تجربه نه از سر ناامیدی بلکه برای پیشگیری از تکرار اشتباهات گذشته ضروری است. آنچه در برجام رخ داد، محصول ساده‌انگاری سیاسی، اعتماد بی‌مبنا به غرب و یکجانبه‌گرایی در مذاکرات دولت وقت بود. حسن روحانی رئیس‌جمهور اسبق، بارها این گزاره را تکرار کرد که «هر توافقی، بهتر از عدم توافق است». اما امروز تجربه تاریخی برجام نشان داده که چنین گزاره‌ای چقدر خطرناک و بی‌پایه است. توافق بد، نه تنها منافع ملت را تأمین نکرد، بلکه ایران را در موضع تعهد یکجانبه و آمریکا را در جایگاه فرار از مسئولیت قرار داد.

همان‌طور که پیش‌تر نیز گفته بودیم، برخلاف تصور برخی ساده‌اندیشان، مذاکره و توافق بدون پشتوانه و بی‌هدف، نه‌تنها مشکلی از کشور حل نمی‌کند، بلکه در عمل به ابزاری برای مشروعیت‌بخشی به زیاده‌خواهی دشمن تبدیل می‌شود.

ایران طلبکار است نه بدهکار

ایران امروز، برخلاف تصویرسازی رسانه‌های غربی، کشوری است که طلبکار است، نه بدهکار. ما از دل عهدشکنی‌ها، بدعهدی‌ها و خیانت‌های طرف مقابل سربرآورده‌ایم. آمریکا باید پاسخگوی خسارت‌هایی باشد که با خروج از برجام و اعمال دوباره تحریم‌ها به ملت ایران وارد کرده است. در این میان، نه تنها هیچ‌گونه غرامتی پرداخت نشده، بلکه فشارهای اقتصادی و سیاسی علیه ایران نیز تداوم یافته است.

از همین رو، توصیه صریح و دلسوزانه کیهان به تیم مذاکره‌کننده کشورمان این است که با درک درست از موقعیت تاریخی کشور، تنها و تنها بر اساس تأمین کامل منافع ملی وارد گفت‌وگو شوند. توافقی که در آن، لغو کامل و مؤثر تحریم‌ها محقق نشود، نه‌تنها بی‌فایده بلکه زیان‌بار خواهد بود. آمریکا باید بداند که دیگر نمی‌تواند با تکرار بازی چماق و هویج، ایران را به پذیرش توافقی ناعادلانه سوق دهد.

سیاست فشار حداکثری نه تنها منجر به تغییر محاسبات ایران نشده، بلکه بر استقلال راهبردی کشور افزوده است. بنابراین ادامه این رویکرد، تنها به شکست بیشتر دیپلماسی خواهد انجامید.

عزت ملی، خط قرمز مذاکرات است

در همین چارچوب، تیم مذاکره‌کننده ایران باید بر پایه اصول سه‌گانه «عزت، حکمت و مصلحت» حرکت کند و هیچ‌گاه زیر بار فشار و فریب نرود. تجربه نشان داده که تنها زمانی طرف غربی به تعهدات خود عمل می‌کند که در برابر اراده‌ای قاطع و منطقی قرار گیرد.

اکنون زمان آن است که دیپلماسی مقاومت با جدیت پیگیری شده و از دیپلماسی التماسی پرهیز شود. توافقی که بر مبنای منطق مقاومت شکل نگیرد، دیر یا زود به شکست خواهد انجامید. در برابر توافق‌های نیم‌بند، ناپایدار و بدون ضمانت اجرائی باید ایستاد. ما اهل تعامل و مذاکره‌ایم، اما مذاکره از موضع اقتدار و عزت.

همچنین ضروری است که تیم مذاکره‌کننده ایران، از ابزارهای حقوقی و بین‌المللی برای پیگیری حقوق ملت ایران بهره گیرد. همان‌گونه که آمریکا در نهادهای جهانی نفوذ دارد، ایران نیز می‌تواند با بهره‌گیری از ظرفیت‌های دیپلماتیک خود، صدای مظلومیت و حقانیتش را به جهانیان برساند.

توافق نکردن، بهتر از توافق بد است

توافق نکردن، اگر به معنای حفظ عزت ملی و جلوگیری از پذیرش تعهدات ناعادلانه باشد، بسیار بهتر از توافقی است که تنها به‌ظاهر امتیازاتی نمایشی را دربردارد اما در عمل منافع ملت ایران را تضییع می‌کند.

ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی، امروز بیش از هر زمان دیگری، از موضع اقتدار، تجربه و منطق برخوردار است. از همین رو، هیچ ضرورتی برای شتاب در رسیدن به توافقی ضعیف و ناپایدار وجود ندارد. آمریکا باید بداند که مسیر جبران بدعهدی‌هایش از مسیر لغو مؤثر و کامل تحریم‌ها می‌گذرد و بدون آن، هیچ توافقی ارزش امضا ندارد.

اگر خواستار دیپلماسی هستید زبان تهدید را کنار بگذارید و راه عقلانیت را انتخاب کنید

نغمه نخ‌نما و پوسیده تهدید از دهان دولتمردان آمریکایی نه تنها به مسیر مذاکره و دیپلماسی میان دو کشور کمکی نمی‌کند که بالعکس ادامه روند مذاکره‌ای که از امروز آغاز می‌شود را نیز با دشواری روبه‌رو می‌کند. این بار ترامپ، رئیس‌جمهور جنگ‌طلب ایالات متحده، با توهمی تازه، از حمله نظامی به ایران و رهبری آن توسط رژیم جعلی صهیونیستی سخن گفته است؛ توهمی کودکانه و خطرناک که عواقب آن نه در خلیج‌فارس، که در قلب تل‌آویو و پایگاه‌های آمریکایی در منطقه خود را نشان خواهد داد.

ترامپ در حالی از «استفاده از ارتش» سخن می‌گوید که حتی رسانه‌های آمریکایی نیز وی را از آزمودن توان نظامی ایران برحذر داشتند.

ایالات متحده باید این را بداند، هر اقدام خصمانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران، با واکنشی قاطع، دقیق و ویرانگر روبه‌رو خواهد شد.

ایران امروز، ایران دوران سازش نیست. ما نه فقط آماده‌ایم، بلکه مشتاقانه در انتظار اشتباه بزرگ شما هستیم.

ایران گزینه‌های راهبردی و پاسخ‌هایی در اختیار دارد که در هیچ اتاق فکر پنتاگون قابل پیش‌بینی نیست. از تل‌آویو تا حیفا، از ناوهای آمریکایی در خلیج‌فارس، دریای مکران و اقیانوس هند تا پایگاه‌های نظامی در منطقه و تا دیگو گارسیا؛ همه در تیررس هستند و هیچ‌کدام حاشیه امن نخواهند داشت.

اگر خواستار امنیت، دیپلماسی و حل اختلافات هستید، زبان تهدید را کنار بگذارید و راه عقلانیت را انتخاب کنید.

گفت و شنود

توی تابوت!

گفت: مدعیان اصلاحات برای مذاکره غیرمستقیم با آمریکا چه کف و سوتی می‌زنند و چه آبی از لب و لوچه‌شان سرازیر شده است؟!

گفتم: فقط ذوق‌زده نیستند! بلکه برای سنگین‌تر کردن کفه ترامپ قاتل و قمارباز، خبرسازی و دروغ‌پردازی هم می‌کنند!

گفت: برای اینکه مذاکرات غیرمستقیم را که تحقیر آمریکاست به مذاکرات مستقیم که آرزوی ترامپ است تبدیل کنند، اعلام کرده‌اند که آمریکا قرار است در ایران هزار میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کند!

گفتم: مثل این که عدد را نمی‌شناسند! بودجه نظامی آمریکا ۸۰۰ میلیارد دلار است و...

گفت: چون می‌دانند که مذاکرات به علت باج‌خواهی آمریکا به نتیجه‌ای نمی‌رسد، از حالا دارند برای حضورشان در تشییع جنازه مذاکرات برنامه‌ریزی می‌کنند!

گفتم: یارو از باباش پرسید در تشییع جنازه باید پشت سر تابوت حرکت کنم یا جلوی تابوت؟! پدرش گفت؛ فقط مواظب باش توی تابوت نباشی، جلو و عقبش فرقی نداره!

رایزنی وزیران خارجه ایران و مصر در مورد گفت‌وگوهای تهران و واشنگتن در عمان

وزیر امور خارجه ایران و مصر، در یک تماس تلفنی، درباره تحولات منطقه رایزنی و تبادل نظر کردند.

سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان ضرورت اقدام جمعی کشورهای منطقه برای توقف فوری جنایات رژیم صهیونیستی و برقراری فوری آتش‌بس در غزه به‌عنوان کلید حل دیگر بحران‌های منطقه را مورد تاکید قرار داد.

طرفین در این گفت‌وگو، ضمن ابراز نگرانی شدید از افزایش تنش‌ها در منطقه در نتیجه تداوم حملات و اشغالگری رژیم صهیونیستی در غزه، لبنان و سوریه و ادامه حملات به یمن، ضرورت افزایش تحرکات دیپلماتیک برای کاهش تنش و جلوگیری از بروز یک بحران فراگیر در کل منطقه را مورد بررسی تاکید قرار دادند.

گفت‌وگوهای غیرمستقیم بین جمهوری اسلامی ایران و آمریکا در مسقط، از دیگر محورهای این گفت‌وگو بود.

گفت‌وگوی تلفنی وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و بحرین

وزیر خارجه بحرین نیز در تماس تلفنی با اشاره به گفت‌وگوی تلفنی اخیر رئیس‌جمهور کشورمان و پادشاه بحرین، ابراز امیدواری کرد رایزنی‌ها و تعاملات میان دو کشور درخصوص موضوعات مورد علاقه طرفین استمرار یابد. عراقچی نیز با تاکید بر اهمیت استمرار رایزنی‌ها میان کشورهای منطقه برای تقویت صلح و ثبات منطقه‌ای، آمادگی جمهوری اسلامی ایران را برای همکاری در این زمینه اعلام کرد.

بقائی: اقدام آلمان در ارائه قطعنامه ضدایرانی در شورای حقوق بشر مداخله‌جویانه است

سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران موضع‌گیری اخیر وزارت امور خارجه آلمان در رابطه با جمهوری اسلامی ایران را مداخله‌جویانه و مزورانه خواند و آن را محکوم کرد.

اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی روز گذشته با اشاره به سوءاستفاده مستمر آلمان از سازوکارهای حقوق بشری برای پیشبرد اغراض سیاسی خود علیه سایر کشورها از جمله ایران، اقدام این کشور به همراه انگلیس و چند دولت دیگر در ارائه قطعنامه ضدایرانی در شورای حقوق بشر را در راستای رویکرد گزینشی و معیارهای دوگانه آنها در رابطه با موضوع حقوق بشر توصیف و تصریح کرد: آلمان به عنوان دومین ارائه‌کننده تسلیحات به رژیم نسل‌کش اسرائیل در همه جنایات و نقض‌های فاحش حقوق بشر و بشردوستانه علیه مردم بی‌گناه فلسطین و منطقه شریک است و بنابراین فاقد هرگونه وجاهت اخلاقی و قانونی برای قرار دادن خود در جایگاه دلسوزی برای حقوق بشر است.

خبر ویژه

فیشر: دیگر هیچ کشوری به تعهدات آمریکا اعتماد ندارد

وزیر خارجه سابق آلمان تأکید کرد آمریکا در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ در حال خودکشی است.

یوشکا فیشر در نشریه پراجکت سیندیکت می‌نویسد: جهان در همین دور زمانی کوتاه حضور دونالد ترامپ در کاخ سفید، به نحوی اساسی تغییر کرده است. او با سرعتی در حال تضعیف روابط تجاری آمریکا با نظام جهانی تجارت آزاد است که ایالات متحده خود آن را در دوره زمانی پس از سال ۱۹۴۵ بنیان گذاشت.

پیشنهاد وی، تشدید جنگ تعرفه‌ای علیه کشورهای مختلف است. براساس داده‌های یک گزارش «دانشگاه ییل» آمریکا، میانگین نرخ تعرفه آمریکا در وضعیت کنونی در بالاترین سطح خود از سال ۱۹۰۹ میلادی قرار دارد.

ترامپ همچنین شبحی از تردید را روی اتحادهای قدیمی آمریکا هم انداخته است. ماجرا فقط به ناتو و تضمین‌های امنیتی که ارائه می‌شود، محدود نمی‌شود. در اواخر ماه فوریه گذشته، ترامپ به صورت عمومی و عیان، ولادیمیر زلنسکی رئیس‌جمهور اوکراین را در کاخ سفید جلوی دوربین‌های خبری تحقیر کرد. او پس از این کار، درِ خروج را به رئیس‌جمهور اوکراین نشان داد!

ترامپ همچنین این پیشنهاد را مطرح کرده که آمریکا باید کنترل نوار غزه را به دست بگیرد و جمعیت این منطقه را به دیگر کشورهای عربی اخراج کند و منطقه مذکور را به یک محل توریستی تبدیل کند. او همچنین به موضع‌گیری‌های خود در مورد ضرورت الحاق کانادا، گرینلند و کانال پاناما به خاک آمریکا نیز ادامه می‌دهد.

در حالی که بسیاری از افراد با بازگشت ترامپ به قدرت انتظار هرج و مرج را داشتند، با این حال، تعداد کمی از افراد پیش‌بینی امپریالیسم عریان آمریکا را داشتند.

در حوزه داخلی، ترامپ به ایلان ماسک اجازه داده دل و روده دولت آمریکا را در لوای شعارهایی نظیر کاهش هزینه‌ها، حذف کلاهبرداری و مقررات‌زدایی بیرون بریزد. اخراج‌های گسترده و تضعیف نهادهای حکمرانی آمریکایی تبعات به‌شدت وخیم و البته ماندگاری خواهد داشت.

این اقدامات چه نفعی را به آمریکا می‌رسانند؟ آیا این اقدامات، آمریکا را قوی‌تر خواهند کرد؟ اگر ما تصمیمات دولت ترامپ را از منظر منافع خودِ آمریکا ارزیابی و تحلیل کنیم، باید بگوییم که این تحرکات هیچ نفعی را به آمریکا نمی‌رسانند و قدرت و نفوذ جهانی آن را به شدت تضعیف می‌کنند. سیاست‌های ترامپ چه در حوزه داخلی و چه خارجی، به‌نحو فزاینده‌ای گرایش به تضعیف آمریکا دارند و حتی این کشور را به سمتی می‌برند که خودش را نابود می‌سازد.

باید توجه داشت که آمریکا هیچ دستاورد و نفعی از تشدید خصومت‌ورزی علیه اروپا نخواهد داشت. آمریکا با بیگانه‌سازی و دور کردن متحدانش از خود، یکی از ستون‌های اصلی موقعیت ابرقدرتی‌اش را نابود می‌کند.

با پشتوانه اروپا بود که آمریکا در جریان جنگ سرد پیروز شد و بیش از هر قدرت دیگری در تاریخ رشد کرد. در این نقطه باید پرسید که چه کسی از وضعیت جدید آمریکا بیشترین سود را می‌برد؟ پاسخ ساده است: فقط چین و روسیه که با آرامش روند تحولات را دنبال می‌کنند و عملاً نظاره‌گر خودکشی تدریجی آمریکا هستند.

ترامپ با سیاست‌های خود تا حد زیادی اعتماد به آمریکا را از بین برده است. تعهدات آمریکا دیگر قابل اعتماد نیستند و اساساً هیچ کشوری به آن اعتماد ندارد. نهادهای آمریکایی از جمله رسانه‌های بزرگ این کشور، دانشگاه‌ها و شرکت‌های حقوقی، جلوی چشم ما در حال نابودشدن هستند.

محو شدن جهان غرب (به عنوان یک کل یکپارچه) و فروپاشی رهبری آمریکا (در عرصه دموکراسی جهانی)، به نحو قابَل توجهی سیاست جهانی را در قرن ۲۱ تغییر خواهند داد. این مسئله زمینه را برای اوج گیری هرج و مرج و البته افزایش شانس جنگ و درگیری، همزمان با تشدید رقابت‌های ابرقدرت‌ها برای کسب موقعیت بهتر، فراهم خواهد کرد. جامعه آمریکا نیز قطبی‌شده و چندتکه باقی خواهد ماند.

فرصت‌سوزی دولت در معرفی وزیر اقتصاد

با گذشت ۳۸ روز از استیضاح وزیر اقتصاد، همچنان وضعیت این وزارتخانه کلیدی در ابهام است. نه گزینه‌ای به مجلس معرفی شده و نه نشانه‌ای از جمع‌بندی نهائی در دولت به چشم می‌خورد.

وب‌سایت تابناک در این‌باره نوشت: با گذشت بیش از یک ماه از استیضاح عبدالناصر همتی، هنوز خبری از تعیین تکلیف وزارت اقتصاد نیست؛ وزارتخانه‌ای که در خط‌مقدم جنگ اقتصادی قرار دارد و بی‌وزیر ماندنش، هر روز تبعات بیشتری به‌دنبال دارد.

در واپسین روزهای سال گذشته، محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، در گفت‌وگویی درباره زمان معرفی وزیر جدید اقتصاد گفت: هنوز بحثی نداشته‌ایم. طبیعتاً باید هرچه زودتر انجام شود. وقتی دکتر پزشکیان شاخص‌هایشان را اعلام کنند، رایزنی‌ها آغاز خواهد شد.

در نخستین جلسه علنی مجلس در سال ۱۴۰۴، خبرنگار تابناک سراغ برخی نمایندگان مردم رفت تا درباره گزینه‌های مدنظر دولت برای وزارت اقتصاد و رایزنی‌ها، پرس‌وجو کند. پاسخ‌ها اما متنوع، پراکنده و گاه متضاد بودند. اما آنچه از مجموع اظهارات نمایندگان مجلس برمی‌آید، یک چیز است: دولت هنوز به گزینه مشخصی برای تصدی وزارت اقتصاد نرسیده است، تأخیر و تعللی که در شرایط حساس کنونی، می‌تواند برای اقتصاد کشور پرهزینه باشد.

در روزهایی که بازار سرمایه رنگ باخته، تورم صعودی است، دلار قد کشیده، ارزش ریال افت کرده و تحریم‌ها نیز فشرده‌تر از گذشته‌اند، فرمانده اقتصادی دولت نمی‌تواند غایب باشد. وزارتخانه‌ای که باید در خط‌مقدم ایستادگی اقتصادی باشد، بیش از یک‌ماه است که بلاتکلیف مانده و این بلاتکلیفی می‌تواند به بی‌ثباتی‌های بیشتری منجر شود. حال باید دید آیا دولت در روزهای پیش‌رو، عزم خود را برای پایان این وضعیت جزم خواهد کرد، یا همچنان باید در انتظار تصمیم رئیس‌جمهور برای تعیین تکلیف وزارت اقتصاد در پایان مهلت سه‌ماهه ماند؟!

اعتراض حامی انتخاباتی پزشکیان به سیاست‌های شوک درمانی دولت

کارشناس اقتصادی حامی پزشکیان در انتخابات اخیر، مدیران و تئوریسین‌های اقتصادی دولت را به خاطر پیشنهاد سیاست‌های شوک درمانی دعوت به مناظره کرد و گفت: اطراف ایشان چه کسانی هستند که چنین اطلاعاتی در اختیارش می‌گذارند؟

دکتر فرشاد مؤمنی، ضمن انتقاد شدید نسبت به اظهارات اخیر رئیس‌جمهور مبنی بر اینکه آقای رئیس‌جمهور گفته وقتی دلار ۱۰۰ هزار تومان است، چه معنایی دارد که عده‌ای برای آن ۲۸ هزار تومان بپردازند!؟، اعضای دولت که از سیاست شوک درمانی دفاع می‌کنند را به مناظره دعوت کرد و گفت: عزیز من! یادتان رفته که این ۱۰۰ هزار تومان محصول چه بوده!؟ بیش از ۵۰ درصد جهش در دوره خودتان اتفاق افتاده است حالا در این زمینه مدعی می‌شوید که دلار ۱۰۰ تومان شده!؟ بعد به آن استناد هم می‌کنید!؟

وی افزود: آنچنان حرفهای غیرمتعارفی زده‌اند که باید به خدا پناه برد! گفته‌اند که ما ۱۵۰ میلیارد دلار یارانه برق و گاز و سوخت به مردم می‌دهیم! بیایید و بگویید تعریفتان از یارانه چیست!؟ شما اصلاً ۱۵۰ میلیارد دلار در سال داشتید که بخواهید آن را به کسی بدهید!؟ این حرف‌ها از کجا می‌آیند!؟

مؤمنی گفت: از حرف‌های آقای رئیس‌جمهور بسیار ترسیدم و باید بتوانیم آنها را متقاعد کنیم که دیگر شوک درمانی نکنند. آقای رئیس‌جمهور شرافتمندانه به آن تعهداتی که در دوره رقابت انتخاباتی دادند، پایبندی عملی نشان دهند. مگر نگفتید سراغ چیزی که خلاف منافع مردم باشد، زندگی را به آنها تلخ‌تر کند و رفاهشان را کاهش دهد نمی‌روید!؟ مگر شرافتتان را گرو نگذاشتید که سراغ شوک درمانی نمی‌روید!؟ مگر شرافتتان را گرو نگذاشتید که فقر غذایی را ریشه‌کن کنید!؟ با شوک درمانی می‌خواهید فقر غذایی را ریشه‌کن کنید!؟ مگر نگفتید عدالت در سلامت و عدالت آموزشی برقرار می‌کنید!؟ تمام آن تعهداتی که دادید با حرف‌هایی که در ۲۱ فروردین ۱۴۰۴ در استان البرز زده شده. از این حرف‌ها نزنید و با این حرف‌ها اقتصاد جامعه را مشوش نکنید.

استاد دانشگاه علامه طباطبایی یادآورشد: مطالعه روندی نشان می‌دهد از دوره‌ای که برنامه تعدیل ساختار با اسامی بازارگرایی، خصوصی‌سازی، آزادسازی و حذف سوبسیدها و تعدیل نیروی انسانی به اجرا درآمده، وضعیت خانوارها، مستمراً رو به فقر بیشتر گذاشته است. هر میزان به سال‌های اخیر نزدیک‌تر می‌شویم، شدت آسیب‌پذیری خانوارها از این نظر رو به افزایش است.

وی با انتقاد شدید نسبت به اظهارات رئیس‌جمهور در استان البرز مبنی بر اینکه ما می‌خواهیم یارانه سوخت را به خود مردم بدهیم، گفت: مگر یارانه را تا حالا به خود مردم نمی‌دادید!؟ آن شیوه که اساسش روی دستکاری قیمت حامل‌های انرژی بود به سهم خودش این‌گونه کشور را به ورطه فساد و فقر و فلاکت و عقب‌ماندگی انداخت. اکنون که آقای پزشکیان این‌گونه دوباره صحبت می‌کند، به معنای مقدمه‌چینی برای شوک جدید به قیمت حامل‌های انرژی است.

مؤمنی ادامه داد: آقای پزشکیان یک‌بار دیگر خطبه معروف امام علی(ع) به مالک اشتر را بخوانید! آیا علی ابن ابی طالب می‌گوید با شهروندانت این‌گونه رفتار کن!؟ به شخص آقای رئیس‌جمهور و کل اعضای هیئت وزیران و نمایندگان و به ویژه نهادهای نظارتی سطح بالاتر، از این حرف‌های آقای رئیس‌جمهور اعلام خطر می‌کنم. گویی آنها که منافع مافیاها را دنبال می‌کنند شوک نرخ ارز در سال گذشته را برای به افلاس انداختن کشور، مردم، تولیدکنندگان و دولت را ناکافی دانستند و اکنون می‌خواهند شوک جدید را تدارک ببینند. این خطر بسیار بزرگی است. یک شیوه برخورد این است که اگر جرأتش را دارید این کار را بکنید. اما شیوه دیگرش این است که بگوییم آقا جان! ما می‌خواهیم کشورمان رشد کند. امسال را سال سرمایه‌گذاری اعلام کردند، مهم‌ترین پیش‌نیاز سرمایه‌گذاری ثبات و امنیت است، شما چرا همه چیز را دوباره متزلزل می‌کنید. آقای رئیس‌جمهور استدلال‌هایی کرده و حرف‌هایی زده که من به ایشان خرده نمی‌گیرم؛ چرا که خودش بارها گفته که من هیچ صلاحیت تخصصی در این زمینه ندارم اما باید پرسید اطراف ایشان چه کسانی هستند که چنین اطلاعاتی در اختیارش می‌گذارند!؟ ایشان را فرا می‌خوانم که درباره اطرافیانش بازنگری کند.

وی افزود: رئیس‌جمهور دریافت‌کنندگان ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را رانت‌بگیر عنوان کرده! چه می‌شود به این حرف‌ها گفت!؟ درکتان را از مفهوم یارانه بگویید تا ما بدانیم درکتان در این‌باره چیست!؟ مگر نمی‌گویید دلار ۲۸۵۰۰ تومانی را به کالاهای اساسی تخصیص می‌دهید، آیا کالای اساسی رانت است!؟ از آقای پزشکیان خواهش می‌کنم از این افرادی که چنین چیزهایی به او می‌گویند به خدا پناه ببرد. اگر شجاعت این را دارد که از اظهاراتش در سفر البرز دفاع کند، ایشان را به مناظره دعوت می‌کنم، اما اگر مانند دوره انتخاباتش می‌گوید اینها در صلاحیت تخصصی من نیست ما را با آنها که از این حرف‌ها می‌زنند، رو